

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:
Egész évre 5 frt. Vidékre 5 frt. 50 kr.
Fél „ 2 „ 50 kr. „ 2 „ 75 „
Egyes szám ára 10 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Beck I. papirkereskedése.

Ide küldendők a lap szellemi és anyagi részét illető minden közlemények.

HIRDETÉSEK DIJJA:

Három hasábos petitsor 6 kr. Nyilttéri három hasábos petitsor 10 kr.

Blyegdíj külön minden hirdetésért 30 kr.

A pancsovai állami iskolák

Előttünk fekszenek a pancsovai állami iskolák ez idei évi értesítői. A mily rövid ideje, hogy városunkat a magyar állam szárnyai alá vette, annyival, több jelét adta anyai gondjának és szeretetének. Az állam városunkban nem kevesebb, mint egy teljes középiskolát, egy polgári iskolát, egy elemi fiú- és egy elemi leányiskolát tart fenn tisztán a maga költségén. Vegyük most hozzá a legközelebb szintén általa felállítandó polgári leányiskolát és ipartanodát s vegyük még számba, hogy egy szintén általa tervbe vett kisdudóvó puszta a város — csak gyenge szóval illetem — mostohasága folytán marad el, vagy legalább késik: mind emez intézmény az állam áldozatkész gondoskodását a közoktatás terén oly mérvűnek tünteti fel, a minőben széles magyar hazánkban nagyon kevés város részesül.

Kihívólag merül fel tehát a kérdés, vajjon hogy fogadja a város e nagy mérvű gondoskodást felfogja-e kellőleg ez intézmények értékét ha csak a saját érdekében is; és ésszerű és hasznos megféréseben vagy vetélkedésben leledzenek-e az állam iskolái egymás közötti és a város iskoláival való viszonyukban?

Sokárnyalatu érdekes és tanuságos észrevételekkel kellene e kérdésekre válaszolnunk. Egyelőre azonban elhallgatunk ezekkel és nyújtjuk most csak ez intézetek főbb statisztikai adatait, a melyek magokban is tanulságos összehasonlításra szolgáltatnak alkalmat s magokban is már sokat mondanak.

Az állami reálgymnasium

Szépirodalmi csarnok

A gyermekkertészetről.

(Felolvasta a „Délmagyarországi tanító-egylet“ 18. közgyűlésében: Kobány bácsi.)

„Menjetez és hirdessétek mindenütt az isten igéjét!“ Ezt mondá Jézus tanítványainak, és a tanítványok apostolokká lévén Jézus tanait győzelemre juttatták az egész világon. Mi is apostolok vagyunk, apostolai a nevelés szent ügyének, s az ige, mit hirdetni, mit terjeszteni vagyunk hivatva győzelemmel fog magának utat törni az egész világon. A haladást, a művelődési utjába, csak akadályozni, de fentartóztatni nem lehet sem obskurus szakörvegekkel sem a szükséglettség törpedőival.

Az emberiség bölcsőkorában, midőn egészségének fűntartása és kényelmének szükségérzete őt lakások építésére bírta, az építés a tetőnél kezdődött s azon is végződött, s ma az találjuk, azt tapasztaljuk, hogy az együgyű napszámos is kineveti azt a kőművest, aki a ház falát puha talajra, s nem a mélyebben fekvő szilárd alapra rakja.

Az emberiség legszebb, legnemesebb czélnak szánt, s legmagasabb épületét is kezdetben a tetőnél kezdtük meg, s csak mintegy 50 éve egy lánglelkű, anyagi szívű — a honszeretet legnemesebb tüzetét lelkesített honleány, az áldott emlékü grf. Brunswick Teréz, apostolkodása óta kezdünk

teljes nyolcz osztályu középiskola, fokozatos átalakulásban van tiszta gymnasiummá. E-ideig a három alsó osztály gymnasium volt, az öt felső még reáliskola. Tordai György igazgatósága alatt és az oktatásban való részvétele mellett 13 rendes tanerő működik benne, mellettük a szerb nyelv rendkívüli oktatója. A rendes tanerők mind okleveles középiskolai tanárok. A tanulók száma 110. volt, év végén 98. Származások szerint 39 pancsovai, a többi vidéki. Vallások szerint: 27 róm. kath., 49 gör. kel., 7 ág. hitv., 3 helv. hitv., 12 mőzes vall. Nemzetiség szerint 28 magyar, 28 német, 43 szerb, 9 román, 2 horvát. Előmenetelre 104 haladó, 6 ismétlő. Osztály szerint a tanulók száma így oszlik meg: I oszt. (gymm.) 38, II oszt. (gymm.) 18, III oszt. (gymm.) 24, IV oszt. 9, V oszt. 8, VI oszt. 3, VII oszt. 3, VIII oszt. 7. — Érettségi vizsgálatot 6 tanuló tett, köztük kettő jeles eredménnyel. Az ifjusági segélyző egyesület vagyona vagy 2800 frt. Az ifjusági magyar könyvtár 582 műből, a német 599 darabból áll. A tanári könyvtárban 2045 önálló mű (2335 kötet 1059 füzet van). — Az intézet tannyelve a III osztályig a szükséghez képest egyes német - magyar. Azontúl azonban természetesen a német nyelvi órákat kivéve tisztán magyar.

Az állami polgári fiúiskola, a melybe csak oly tanulók vétetnek fel, a kik az elemi népiskola négy osztályát jó sikerrel végezték, négy osztályból áll és Martin Imre igazgatása alatt s a tanításban való részvétele mellett öt rendes tanerő vezetése alatt működik. Ezek közül kettő okleveles középiskolai, egy részben vizsgázott

eszmélni a felett, hogy épületünk falait mélyeb talajra, és szilárdabb alapra fektessük.

Gróf Brunswick Teréz, kinek dicső emléke legyen mindörökkön áldott, volt a mi mesterünk, ki minket tanítványait fölment apostolává, hogy szentmenvén a szélrőzsa minden irányában hirdessük az ő igéjét, s terjeszszük a kisdnevelés magasztos eszméjét.

Életemnek egyik legkedvesebb emléket, egyik legfőbb büszkeségét fogja képezni e mai nap, a midőn a „Délmagyarországi tanító-testület“ 18-ik közgyűlésének ily nagy számu és fényes gyűlekezete, nekem ismeretlen és igénytelen egyéniségnek kegyes volt engedélyezni, a jogot apostolkodni grf. Brunswick Teréz igéje s a kisdnevelés ügyének érdekében.

Nagy hálával fogadom e kegyet, s ha gyarló-előadással nem bírák teljesen kielégíteni a megjelent fényes gyűlekezeti igen tisztelt közgyűlést, ám fogadja hálás köszönetemet viszonzásul becses türelméért, megtisztelő bizalmáért, s azért a készséges jóindulatért, melyben ügyünket, a kisdnevelés — vagy gyermekkertészeti ügyét eddig is részletetni ily kegyes volt!

Hogy a kisdnevelés ügy fontos szerepet játszik hazánk nevelési munkájában, azt a hazában létező pár száz kisdudóvó intézet vagy gyermekkert létezésén kívül az is elég fényesen igazolja, hogy a „Délmagyarországi tanító-testület“ 18-ik közgyűlésének igazán lelkiörömmel mondhatni, hogy igen igen nagy számu tagjai eljöttek az ismeretlen apos-

középiskolai, és kettő okleveles polgári iskolai tanár.

A polgári iskolába az év elején 82 tanuló vétetett föl, év végén maradt 75. Ezek közül helybeli 57, vidéki 25. Vallásuk szerint: 36 róm. kath., 37 gör. kel., 4 ág. hitv., 3 helv. hitv., 2 mőz. vall. Nemzetiségük szerint: 10 magyar, 32 német, 32 szerb, 5 román, 2 horvát, 1 spanyol. Szülők állása: 25 hivatalnok, 15 kereskedő, 30 iparúzó, 10 mezeigazda, 1 magánzó, 1 szolga. A tanulók előmenetele szerint: 46 haladó, 28 ismétlő. Az intézetnek ifjusági olvasóköri könyvtára van, a mely 375 kötetből áll.

Az áll. elemi fiúiskola négy osztályu és Martin I. igazgatása alatt négy tanító vezeti. Beiratott 293 tanuló, év végén maradt 271. Vallásuk szerint: 163 róm. kath., 10 gör. kel., 10 ág. hitv., 9 helv. hitv., 38 mőz. vall., 1 gör. kath. Nemzetiségük szerint: 43 magyar, 168 német, 69 szerb, 4 román, 3 tót, 2 cseh, 4 horvát.

Az áll. elemi leányiskola hat osztályból áll s Martin I. igazgatása alatt hét rendes tanító működött benne, egy okleveles polg. iskolai, hat okleveles népiskolai tanító. Az év elején beiratott 218 tanuló, év végén maradt 203. Köztük róm. kath. 128, gör. kel. 17, ág. hitv. 8, helv. hitv. 5, mőz. vall. 54, gör. kath. 6. Nemzetiségük szerint 47 magyar, 119 német, 39 szerb, 1 román, 1 tót, 3 horvát, 2 olasz, 6 spanyol.

Az igazgató relatiója szerint az iskola szép sikert mutatott fel a magyar nyelv tanításában. A magyar nyelv az I osztályban 6, a II. ban 5, a III. ban 3, a IV. ben 5,

tolt meghallgatni megtudandók közelebről is, hogy miben áll összes czélja a kisdnevelésnek? mily eszközzel éri ezt el? s miben lehet segélyére a népiskolának? És a mennyiben a kisdnevelés ügyét a népiskolára nézve jónak, üdvösnek, és hasznosnak találja eltanulja az eszközöket és módokat, melyekkel ez intézményt saját körükben meghonosíthatják.

A kisdnevelésnek legelső czélja volt a 2—6 év közti kisdnevelés, kiknek szülei munkával lévén elfoglalva, gyermekeik gondozását nem eszközölhették, egy bizonyos helyen összegyűjteni, s megbízható egén felügyelete alatt megóvni mindazon testi és erkölcsi bajoktól, miknek kellő ügyelet hiányában okvetlen kitéve lettek volna.

Hogy minő testi és erkölcsi bajoknak van kitéve a még magára nem igen gondolni tudó gyermek? azt a hírlapok napi hírei fájdalom, elég világosan igazolják, egyik helyen vízbe esik, más helyen kocsí gázolja el, tehát, ló, vad bika tapossa agyon, árokba esik, hol kezét, lábát töri ki, késsel üvegdarabokkal vagdalja magát össze, tüzet gyújt, melylyel összeégeti testét, s nagyon gyakran hamu alá temeti egész falu vagy város évtizedeken gyűjtött keresményét.

Az erkölcsi veszélyek szintén nagyok. A felügyelet nélkül hagyott gyermek megszokja a csatangolást, a tétlenséget, rossz szokásokat, helytelen beszédmódot, trágár beszédeket. Megtanul hazudni, lopni, úgy hogy a munkásosztály gyermekei közül nem egy, már, az iskoláztatási kor előtt erkölcsileg tökéletesen romlott és javíthatlan.

E bajoknak megakadályozására s a munkás szü-

az V. ben 4, a VI. ban 3 órával tanított.

Az igazgató továbbá örvendetes mozaiként említi fel, hogy a nagymélt. vallás és közokt. m. k. miniszteriumnak f. é. febr. 14-én kelt magas rendelete értelmében már a jövő tanévben felső leányiskolát nyertünk, mely az elemi osztályokkal együtt Pancsova 12. kir. város törvényhatósága részéről átengedett iskolai czélokra átídomitandó honvéd laktanya — épületben el fog helyeztetni, mi által az állami elemi leányiskola is eddigi, kevésbé czélszerű helyiségei helyett, minden tekintetben kifogástalan tantermek birtokába jutand. Minister ő méltóságának ezen kegyes intézkedése folytán gondoskodva leendő, hogy az állami elemi leányiskola 6 osztályát sikerrel bevezett tanulók tanulmányait még további 2 éven át folytathatván, hivatásuknak megfelelő tökéletesebb kiképzetésben részesülhessenek.

Kisebb méhésztelpek berendezése.

(folytatás)

Alól keresztléccekkel lévén összefoglalva az oszlopok és a földbe úgy betemetve, azok igen erősen fognak állni, úgy, hogy a szél által ki nem mozdíthatók. A két első-belső oszlop azért álljon egymástól 80 cmnyire, hogy a közbe állítandó ajtóknak ajtóféltől szolgáljanak. Ugy szintén a többiekétől vastagabbak is legyenek; olyanok mint a külsők, hogy két ajtót, külsőt és belsőt lehessen hozzájuk illeszteni.

Az also polcz 50 cmnyire lévén a föld szintől, a békák, gyíkok, kigyók a röplyukakat nem érik fel, oly könnyen és nem fognak a méhekben oly sok pusztítást tenni. De azért is, hogy kezelések könnyebb legyen. A méhésztel ne legyen kénytelen guggolni.

Három sor lévén egymás felett, kevés költséggel többlettel, másfél annyi méhet helyezhetünk el, mint különben.

A harmadik sor számára egy méter magas tért hagyunk, hogy könnyen hozzáférni lehessen. Három kastárt egymás fölé számítván, a méhes belmagassága 310 cm. leendő s ekkor megfér benne 56 törzs.

Ha azonban csak két sorban akarjuk a kaptárokat egymás felett, akkor 80 cm-rel alacsonyabb, vagyis 230 cm. lenné. Ez esetben megfér benne 38 törzs. A kelet felől való vége a méhesnek úgy legyen szerkesztve, hogy az alsó sorban ott is megférjen 4 kaptár; a felső sorban két oldalt egy-egy kaptár; középet pedig egy ablak, mely belülről fatáblákkal (spalet) zárható legyen. Szintén a belső ajtó is üveges legyen. Így azután meglesz a kellő világosság, hogy

lői kezeknek felszabadítására szolgált volna kisdenevelő intézeteink, melyeket óvodáknak is neveztek el, s melyekhez hasonlólag ugyanezen czélokból terveztetnek a gyermekmenhelyek, azzal a különbséggel mégis, hogy az óvodák állandóan létesítettek a menhelyek pedig csak a tavasztól ősziig tartó mezei idejére terveztetnek, s hogy míg óvodáknál kezdetől fogva szakosított vezetést követeltek, addig a menhelyek bármily képzetlen egyénekre is rábízhatóknak nyilvánítottak, a mi a leghatározottabban elítélendő, mert a képzetlen és gyakorlatlan kezek alatt levő gyermekcsereg meg lesz ugyan némileg óva a súlyosabb testi bajoktól, de nem a kisebb természetű sérülésektől, sőt még azt a bajt is elő fogja segíteni, hogy rendes foglalkozásban nem részesülve, a gyermekcsereg rendtelenné, rakoncátlaná lesz, s az örökös cividós elveszi a kedvét, nemcsak az óvodától, de az iskolától is. A gyermekmenhelyek vagy óvodák intézménye igen üdvös a munkás szülőkre, kik szabadon értékesíthetik munkájukat de csak az esetben, ha avatott egyének vezetik. Igaz, hogy faluhelyeken csekély fizetésre jól képesített egyént nem nyerhetni, de annyit igen is meg lehet tenni, hogy az ápolónő, kinek kezére ily intézetet bízni akarnak, pár hónapi gyakorlatra bemenjen valamely nyilvános intézetbe, hogy legalább elsajátítson annyit, hogy a gyermekeket fegyelmezni, őket rendhez szoktatni, némi társasjátékokkal mulattni, s könnyebb kézimunkákkal elfoglalni képes legyen.

Szóba hozatott már, hogy a nyári óvók vagy menhelyek vezetése tanítóknak, — illetve tanítók

bent dolgozhatunk. Nyárára pedig az üveglablakok helyett mind az ajtót, mind az ablakot szunyokhálókkal láthatjuk el; hogy a szellőzés meglegyen, de a méhek ne jöhessenek be és munkánkban ne háborgassanak.

Az oldalfalakat ráházattal akként osztjuk be, hogy minden kaptárnak egy-egy ablak hely jutván, két köz fallal kitöltetik, vagy kettős deszkázattal bedeszkáztatik. Éppen azért kell a külső oszlopoknak olyan vastagoknak lenni, hogy kívülről és belülről azokra a deszkákat rásegezni lehessen. Közben azután szecska, moha, vagy hamuval kitöltendő.

A méhes be is padlásoltassék; főként pedig azért, hogy azt is kitömvén, télire melegebbé tegyük.

A tető nád vagy szupszalma legyen; ez legelőbb. Falun könnyen hozzá lehet jutni; bármely falusi mesterember meg tudja csinálni s mindamellett jó melegtartó és ha az eső rácsik, nem kopog s az által nem izgatja fel a méheket.

A tető oly lapos és széles legyen, hogy a kapárokon kívül mintegy 30 cmnyire nyuljon ki a csepegő, szélessége tehát 360 cm. legyen.

A magméhek vásárlására nagyon jó lesz egy gyakorlott méhészt felkérni. Vagy ha ilyen jó emberünk nem lenne, akkor a kiválasztásnál főként a nép sokaságára és élénkségére legyünk ügyekkel. Mert tavasszal vásárolván be a magméheket, ha azok népesek és élénkek, akkor biztosra vehetjük, hogy azok jó állapotban vannak. A kezdő mindenestre tavasszal vásároljon magméheket, mert habár őszzel olesőbban veheti is meg azokat, mégis az azért hátrányosabb, mert a kiválasztás sokkal nehezebben megy. Mert, ha csak az eladó maga meg nem mondja, melyik az első, melyik a második raj, soha sem tudjuk, nem választunk-e olyan kas méhet, amelynek öreganyja van. Olyat választván, habár sok méze is van, még sem biztos annak kitevelése. De habár a legjobban választotta is ki a kezdő a magának való törzseket, még a kiteveltetés nehézségeivel kellett volna előbb megküzdnie, bizonytalan, hogy tavaszra nem-e lettek az arányosan megmaradt magméheink nagyobb-áruak, mintha azokat tavasszal vettük volna

Öt törzsszel kezdve meg a méhészkedést, ha lassan, de biztosan haladunk, méhtörzseink száma csakhamar meg fog szaporodni. Közönséges éveken minden magméh után egy rajra számíthatunk; úgy a harmadik évre már tele lehet méhesünk. Egy rajt fogadván csak el, minthogy ezek igen erősek lesznek, mézre is számíthatunk.

nejeire és serdültebb lányaira bizassék. Feltétlenül elfogadnám én ez elvet, mert hiszen tiszta dolog, hogy a tanító műveltebb család tagjai sokkal több szerencsével oldhatják meg e feladatot, mint valami paraszt anyóka, elfogadnám mondom, ha nem mondatott volna az is, hogy a tanítók nejeire s lányaira azért volnának a menhelyek bizandók, mert ők olesőbban vállalkozhatnának a vezetésre, mint más olyan egyén, a kinek csupán ebből kellene élni.

Mélyen tisztelt közgyűlés! Az országos kisdenevelő egyesület vezértikára, ki mint miniszteri biztos utazgat az országban, az óvodák terjesztése érdekében, csakhogy fájdalom! legtöbbnyire olyan helyekre, hol ugys virágzó intézetek vannak, míg az olyan helyekre, hol csakugyan teremteni, apostolkodni, s a lakókat a létesítés munkájában szóval, utasítással gyámolítani kellene, soha nem megy, a felvidéki magyar nemzeti egyesület alakuló közgyűlésén azt monddta, hogy egy menhely évi fentartására beleértve a nevelő és dajka fizetését, lakbért és fűtő anyagot, nem kerül többé 150 frtnál.

Ha most tekintetbe vesszük, hogy egy évi lakásra, bármily silány legyen is az, legalább 50 frtot kell számítanunk, a dajkának, ha ellátása nincs, havonként csak kell legalább 5 frtot adni, mi egy évre 60 frtot tesz ki, és ha tüzelőre s apróságra csak 20 forintot vesszünk fel, akkor arra az eredményre jutunk, hogy a nevelő díjazására nem jut több egész évre 20 frtnál, no már ezért a 20 frtért én nem akarom egyik tanító bármely szegény családtagját is elkárkoztatni, és ezen oknál fogva a menhelyeknek ily

Méhesünk készen lévén, az elejét ültessük be árnyéktartó fákkal. A méhek az árnyas helyet nagyon szeretvén, gondoskodásunkat annál szorgalmasabb munkálko, dásukkal fogják megjutalmazni.

A méhes elé 2 méter távolságra a méhessel párhuzamosan az első sort, 6 méternyire, a harmadik sort 10 méternyire. A sorban a fák szintén 4 méternyire legyenek és pedig úgy, hogy az első és harmadik sor fái éppen egymás irányában legyenek a 2-ik sor fái azonban közbe a négy középre. Ezen fákat azonban oly magasra kell felnyesni, hogy azok között a méhek könnyen kirepülhessenek és az ágakba bele ne ütődjenek.

Az éjszak felől levő méhek védelmére pedig, vagy egy falat huzunk nyugat-éjszak felől, vagy pedig a méhestől 5—6 méternyire két-három sorban fákat s alájok cserjéket ültessünk.

A méhes eleje mindig tiszta legyen, hogy ott a méheknek különféle elienségi ne találjanak buvóhelyet, viszont rajzás idejében, vagy pedig ha az anya párosodásra kirepül és leesik, azt tiszta földön könnyen megláthatassuk.

A méhésztelnek mikénti gyakorlására ott vannak méhészkönyveink; azok tanulmányozása által majd eligazodhatunk; de mindenek felett praxis az, mely azután tökéletes méhészmesterekké neveli a kezdőket is.

Köszönetnyilvánítás.

Az alulírottak kellemes kötelességüknek ismerik a mélyen tisztelt közönségnek, mely a pancsovai tornaegyesület folyó évi július hó 26-án rendezett tánczvigalmán való díszes számú megjelenése által, az ifjú egyet fejlődése és felvirágzása iránti érdeklődésének oly fényes tanújelét adta és hathatós támogatásával első fellépésének oly szép eredményt biztosított, első sorban pedig azon nagylelkű pártfogóinak, kik felülfizetések által az estély anyagi sikerét előmozdítani kegyeskedtek, a tornaegyesület nevében e helyen is hálás köszöneteket nyilvánítani. Felülfizetéseket a következő unaktól vettünk:

Méltóságos Gromon Dezső kormány-biztos úrtól	5 frtot.
Dr. Kaszapinovic S. úrtól	2 "
Heiser József,	2 "
Preischl,	2 "
Christian Antal	1 "
Radoszavlyevics D.	1 "
Martin J.	1 "
Vucskovics J.	1 "
Radda Frigyes,	1 "
Jelinek Dávid,	1 "

nyomoruságosan és nevetségesen csekély díjazásért tanítói családtagokra való bizását magam részéről nem pártolhatom. Pártolom akkor, ha a fáradsággal arányos és tisztességes fizetésben részesülhetnek, de ez esetben megkövetelném, hogy illető családtag pár hónapi gyakorlatot s erről érvényes bizonylatot szerezzon.

(Vége köv.)

A pancsovai tornaegyesület és tánczvigalma.

E pur si muove! És ama élettelen, meddő tömeg, melyet Pancsován „társadalom“ czímmel szokás illetni, újból megmozdult, a tetszalott lassanként kibontakozék álomszerű tepedésének ölelő bilineséből, egy új, ismeretlen szellem biztató reménysége feszíté vitorláit, és egy szép nyári reggelen azon hallatlan hirre ébredett e város közönsége, hogy nagy keresztelőt ül derék ifjúsága, mert megszületett lankadatlan buzgóságának, ernyedetlen fáradozásainak várva várt gyümölcse, — a pancsovai tornaegyesület.

Egy lelkes kis csoport, maroknyi népség állotta körül bölcsőjét, jóakaró részvét egyengeté a kezdet göröngyös ösvényeit, és gyámolító karok kalauzolása vezette keresztül a megrögzött pessimisták nagy táborán, a kiknek fagyos közönye örök halálra dermeszete oly sok fejlődésnek indult zsenge csemétét, és a kiknek kárthatatandó téltelensége feltámadás reménye

Stern Márk,	"	1	"
Grün Ignác, Budapestről	"	1	"
Fleissig. N.	"	1	"
Kókay Rudolf,	"	40	"

Összesen 20 frt. 40 kr.

Kelt Pancsován 1884. évi július hó 30-án
A rendező bizottság nevében:

Dr. Kállay, Andrejovics Antal,
ellenőr. pénztárnok.

HELYI HIREK.

Stancsics György főispán ur esütörtökön reggel városunkból Vercsekre utazott.

Zimony és Pancsova közt közlekedő „Pajaj” nevű gőzös hétfőn a Temesből való kimentében „Stefania” hajóba utközvé, kormány kerekét törte.

Az **állami selyemfonóda** Pancsován, ugyszintén Ujvidéken is, még ez ősszel helyiségeit tetemesen nagyobbítani fogja és pedig, itt egy második fonóház, Ujvidéken pedig bábszárító helyiség építését tervezik.

Augustus 26 án megtartott tornaegyesület vigalmának tiszta jövedelme a 70 forintot haladja meg.

Az **ujvidéki magy. áll. ipar és kereskedelmi iskolában** a jövő 1884-5-iki tanévvel a 3-ik osztály is megnyitattik, miáltal az intézet teljessé válik. Ezen intézet ezéja a népkisiskolát végzett gyermekeket mielőtt tanoncokká beállanak, azon ismeretekkel ellátni, melyek önálló iparos vagy kereskedőre nézve nélkülözhetlenek és ehhez képest 2 szakosztályra t. i. ipar és kereskedelmi szakra oszlik. Az ipar- szakosztályban különös súly fektetik a számtan, mértan és rajzra; a kereskedelmiben a kereskedelmi számtan, levelezés és könyvvitelre. Ezekon kívül a vidéktünkön divó 3 nyelv, — magyar, német és szerb nyelv — földrajz, történelem, vegytan, természettan és természetrajz, áruisme, nemzetgazdaságtan és szépirás is tanítatik. Tannyelv a magyar, de a szükséghez képest a német is használtatik. A felvételek ugyanazok, mint a középtanodáknál. Beiratási valamint tandíj nincs. Beiratások szeptember 1. 2. és 3-ik napján eszközöltetnek.

A **színház.** E lapok hasábjain ez idényben, első ízben történik, hogy a városunkban időző német színtársulat működése tüzesebben lesz méltatva. Kellemes alkalmat nyújt erre Frühling Gusztáv urnak mult hó 28-án lefolyt jutalomjátéka, illetve Rechner István ur ez alkalmi vendégszereplése. „A cigányban” lépett fel a vendég. Peti szerepében, hogy ujjalag bebizonyítsa szép tehetségét. A vendégműkedvelő, szerepét szépen, átgondoltan játszta. Teljes hévvel igyekezett érvényre jutatni a cigányt jellemző faji sajátságát. Igaz ugyan, hogy e genreszerep csak is magyar nyelven játszva érheti el, ama eredetiséget, mely kiegészítéstül e szerep megteremtéséhez feltétlen szükséges, vélem a cigánynak sajátos jargont.

nélkül temetett el a feledés lomtárába oly drága küzdelmek árán testet öltött igéket.

A reálgymnasium lekötözö előzékenységgel átengedett, szellős udvarán, és egy vendégszerető ház szeretereméltó szivességgel felajánlott termében, mélyen az anyaföld hűvös gyomrában, gyülekeznek kisded csoportok, hogy a tornázás és vívás elismert hasznosságú férfimunkájából új erőt merítsenek, a mindennapi foglalkozás jármában elcsigázott test edzésére és a társas együttlét, és kölcsönös az eszme esere élető forrásából friss tápot nyujtsanak a megszokott köz-helyek közepette elfásult elmének.

A zsenge intézmény lassanként gyarapodott, szerényen hódított tért, és toborzá a hívőket, és az új dogma kebelébe édes örömmel befogadott megtérteket

És hogy az elhínt mag nem hullott terméketlen parlagra, és hogy már is sikerült az életrevaló eszmének szélesebb körökben barátokat és még inkább jóakaró barátokat hódítani, arról fényes és ékesen szóló tanúbizonyságot tön az ifjú egyesület július hó 26-iki táncvigalma.

Buzdítván mosolyog azurkék égboltozat a sürgő — forgó rendezőségre, és az ablakok lebocsájtott redőnyén aranyosan szűrődnek át a nap sugarai, és hamis dévajkodással játszanak a művészi izléssel és finom érzéssel feldiszipített terem zöld repkényeivel, a hívő reménység kedves symbolumaival. Az édes megelégedés, a boldog öntudat kifejezése ömlik el a rendezőinek arcain, a diszipítés nagy remekműve fényesen sikerült, — és ha lebocsátkozik az éj titokszérű fátyola a Weiffert-féle kertihelyiségek hivatató

Ezt pótlólag, inkább igyekezett Rechner ur a cigánynak kedély világát kitárni, annak makacs ragaszkodását vad szabadságához, melyet nem ad cserébe palótaért, kincserért. A vendég szép játékára nagyon zavarólag hatott a gyenge ensemble. Különösen, azon jelenetben, hol ő, eltelve jó létének pereznői örömetől, tiltott hegedűjével kacérokodik és elragadtatva a tiltott gyümölcs élvezetének kettős vágyától, hegedűjébe akarja önti édes keserves örömet. — Ezen játékát Neuhauser ur korai színre jövele teljesen megrontotta.

Ugyszintén Brosch ur is nagyon beleélte magát a hajdu „oldalbordázásába” és még akkor is fejtegette e nagy problémákat, midőn azok, partnere játékának rovására történtek, itt azon jelenetet vélem, hol Peti „a nagy idai nóta” dalolásához fog, melyre azt mondja, hogy félve énekl, nehogy szíve megszakadjon, pedig midőn ily notát vél hallani ember, ha még hajdu is, nem hajtogatja annyit ökleit.

Mindazonáltal. Rechner ur teljes hévvel és hiven játszta e jelenetet, hol fajának mesés dicsőségét énekl, multat és jelent összeolvastva egy dalba.

Szóval, Rechner ur, a műkedvelő vendég tulszárnyalta activ színész partnereit. Leszámítva az ének piecek egyikét, hol a melodia inkább a „zsidóra” mint cigányra emlékeztetett bennünk. Maszkja jó volt, noha fényes hunyadi spencere nem igen documentálta földhöz ragadt szegénységét, melyet a koldustarisznya lett volna hivatta bemutatni. — A nagyszámu közönség freneticus tapssal jutalmazta a szereplő vendéget.

Az est második darabját. „A szép molnár” című 2 felv. operette képezte. A darab tartalmáról hallgatva, csakis azt akarom kiemelni, hogy nálunk a szokatlan teljes zenekar harmonicus összejátékát Franek Gábor karnagy urnak köszönhetjük, ki önzetlen buzgalommal tanítá be ezen operettet és szíves volt személyesen vezényleni is a zenekart.

A jutalmazandóra, illetve ma már jutalmazott, szerencsés választása, mint reá, mint a közönségre jótékonyan hatott és ő megmutatta collega urainak, hogy a Frühling is nyujt aratást.

E helyütt még felemlítjük hogy, Karsin Emma kisasszony jutalomjátéka hétfőn aug. 4-én lesz. „A haramiak” Schiller remek műve kerül előadásra. Ferencet Rechner ur játszta. — Tehát alkalmunk lesz e jeles műkedvelő egész ellenkező irányu tehetségét is még ismerni.

IRODALOM.

Az „Ország-Világ” XV-ik füzeté a következő érdekes tartalommal jelent meg:

A báróné halotti köntöse. P. Szathmáry Károlytól. — Az aszszony fürdőre megy. Vulcan Józseftől. — Most folyjon a bor. (Költemény.) Szabó Endrétől. — A havasok királynője. Történeli

ölére, sziporkázó röppentyük tüzes lángnyelvei hirdendik a bámuló utókornak.

— — — — — s. a. t. s. a. t. —

Bizony, bizony nem hirdették! Mintha csak Ormuzd és Áhrimán, a világosság és sötétség szellemei keltek volna tusára, egyszerre a fényes láthatár elborul, és megnyílnak az ég zsilipjei, és sűrű patakokban ömlenek kiapadhatlan könyvjárai. Mélázó holdongár, ragyogó csillagtenger és titokzatos félhomály helyett vastag, egyiptomi sötétség gyászleple borítja el a tájt, zorddá válik az idő, mint mikor az elvetemedett leányok kitzsíták az ősz Lear apót a hatalanság rémes éjjelére.

A 9 órát jelzi a közeli toronyóra. Merev szemekkel oly gúnyosan tekintenek le a diszipitálalkalmazott vivó álarokok a báli terem tátongó ürreségére, pénztárnok és ellenőr háborítlanul szövik az aranyeső esővízzé vált ábrándjait, a frakkos rendezőség összefont karokkal várja, várja, — de hiába várja, az első fecske megérkezett, — „elmarad a kedvelt, és érzete búnak ered.” —

De im feltárul az ajtó, egy kedves kis arc, a csipős esti szellőtől kipirulva, jelenik meg a küszöbön egy szeretetreméltó bodros fejecske kecses bolingtással visszonozza az elősiető rendezőség szívélyes üdvözlését, — a szorongás kapcsai tágúlnak, a kezdet nehézségei immár legyőzvék, — mind sűrűbben és sűrűbben szálángoznak a kedves, várva várt vendégek, a kedélyesség felvillanyozó fluidum végig cikázik a terem emberlaktalan belsején, és a mikorra felzendülnek Toni barátunk és barna társai bűvös

regény. P. Szathmáry Károlytól. — Az ábránd útja. Elbeszélés. Majthényi Flóra-tól. — Egyedül. (Költemény.) Ebeczky Béla-tól. — A romok virága. Spanyol elbeszélés. Caballero Fernand-tól. — Házasság szerelemből. Kászonyi Dániel-től. — Hewett tengernagy az abbyssinai királynál. (Képpel.) — Távol. (Költemény.) Csengeri János-tól. — A hangversenyző táviró sodronyok. Baer M.-től. — A versengés. (Képpel.) — B...né albumába. (Költemény.) Hiador-tól. — Az ábránd útja. Elbeszélés. Majthényi Flóra-tól. — Boldog halál. (Román.) Varsányi Gyula-tól. — Jakab-napkor a Balatonon. Uti töredék. Lindenthal József-től. — A zingálok Budapesten. (Képpel.) — Egyedül bolyongok. (Költemény.) Léva Sándor-tól. — Az „Octava” gőzös égése a fumei kikötőben és tengerészeti hadgyakorlata Fiumében. (Öt képpel.) Egyesgy Géza-tól. — A hét története. Camille d' Epernay-tól. — Irodalon. — Színház. Művészet. — Kiállítás. — Kegelet. — Hölgyek naplója. — Sport. — Katonáság. — Hymen. — Gyász rovat. — Jog és rend. — Külföldiek. — Sakk. Rejtvények. — Naptár. — Hirdetések.

A nyári idényben a ritkaságok közé tartozik, hogy egy lap ennyi érdekest tudjon adni olvasóinak. A tartalomjegyzékből olvasóink láthatják, hogy a Degré Alajos által szerkesztett fényesen kiállított szépirodalmi lap nélkülözhetővé teszi a hasonló külföldi vállalatokat. Felemlítjük szép rajzai közül a fumei hadgyakorlatokat ábrázoló képeket... Valóban megérdemli ez a vállalat a legmelegebb támogatást. A Pallas irodalmi vállalat által díszesen kiállított füzet előfizetési ára egy évre 10 frt, félévre 5 frt, évnegyedre 2 frt 50 kr. Mutatványszám kívánatra ingyen és bérmentve küldetik. Előfizetheti legcélszerűbben postautalványnyal az „Ország-Világ” kiadóhivatalában Budapest, gránátos-utca 6. sz.

A „Magyar Szalon” Fekete József és Hevesi József szerkesztésében indult meg május elsején és alig négy hónapos fenállása alatt a ma élő magyar szépirodalomnak csaknem összes kftűnőségeit bemutatta jeles dolgozato kkal. Jókai legújabb regényét Jókai Róza pompás illusztrációival közli; költeményeket Vajda Jánostól, Endrődi Sándortól, Reviczky Gyulától, Szabó Endrétől, Kiss Józseftől és Komócsytól adott; elbeszélő, esztetikai, ismeretterjesztő, tudományos, bíráló és társadalmi közleményeit Pulszky Ferencz, Szász Károly, Vámbéry Ármán, Zichy Jenő gróf, Teleki Sámuel gróf Ágai Adolf, P. Szathmáry Károly, Koroda Pál, Mikszáth Kálmán, Szana Tamás, Ábrányi Emil, Klapka György, Erődi Béla, Marezali Henrik, stb. stb. írták. S ezen fölül minden szám szövegeit gazdag eredeti illusztrációk, továbbá legjelesebb magyar festőink pompás rajzai díszítik. Határozottan állíthatom tehát, hogy a „Magyar Salon” jöllehet még csak négy számot adott ki, e rövid idő alatt a magyar szépirodalomnak valószínűs szalonjává lett, hol minden tehetség, író és művész, legjobb, legújabb műveivel jelenik meg.

Épen most hagyta el a sajtót a „Magyar Salon” augusztusi füzeté, s amint végig lapoztam, szívem megdobbant a büszkeségétől, az örömtől, mert érztem, hogy e folyóirathól újabb szépirodalmunk pezsgő életének üde! István napja alkalmából Molnár Antal jeles történettudós ügyes cikket ír. György Aladár alaposan és hévvel értekezik növevelésüinkről. Falusi álnévvel, egy poéta levelet intéz Dóczy Lajoshoz, válaszul ennek husvéti episztolájára. Falusi satirája találó vonások-

hangszereninek édes akkordjai, majd dithyrambikus dallamokban, majd nyájas elhaló hangokban hivatgván Terpsichore oltárához, oly meleg hévvel perdül tánczra a tüzesevérű ifjúság, mintha sohasem látta volna legvérmesebb reményeinek teljesedését túlnagyon veszeléztetve. —

És a lobot vetett tánczkedv zsaratja le nem lohad többé, és a pancsovai báli krónika évkönyvei egy fényes lappal gazdagabbak. Meg van mentve az ifjú egyesület koczkára tett becsülete, fényesen van igazolva életképessége, — vivat, crescat, floreat!

Csábítóan hivatgat ez alkalom e város gyönyörű szép florájából ki-ki ragadni egy-egy pompázó centifoliát, egy-egy szendén viruló ibolyát, kik merészen szembeszállva az ádáz elemekkel elfjöttek fiatal egyletünk vidám felavatási ünnepélyét körünkben megülni, (ez utóbbi merő ráfogás) de ne zavarja meg avatatlan konázkodás mit a véletlen alkotott harmonikus remekművé.

Elmondhatjuk a sikerült estéről a költővel:

„Le jour s'est écoulé, comme fond dans la bouche.

„Un fruit délicieux, sous la dent qui le touche.” —

És ugyebár, ha újra kibontjuk az egylet zászlaját, szabad reménylenünk, hogy ismét megjelentek teljes számmal, városunk szeretetre méltó hölgyei, — ob Schön, ob Regen, — és ez édesen biztató reménység legyen a derék rendezőség fáradságának megérdemelt jutalma.

L. Á.

kal és élesen festi mai irodalmi viszonyainkat, a félszeregeket és kinövéseket.

Vajda Jánostól, legnagyobb élő lírikusunktól egy mély eszmével és hangulatával frappáló dal van a füzethen. Koroda Pál pedig Vajda egyéniségét s költészetét méltatja szép cikkben. Reviczky Gyula századunk pesszimizmusáról ír nagyon érdekesen, sok szellemmel és zsenialitással, Jókúthy János pedig nemzeti színházunknak ad praktikus és figyelemreméltó tanácsokat drámairodalmunk jövője érdekében. Jókai és Bostyáni regényeiket folytatják, Hevesi szép rajzzal, Szabó Endre költeménnyel, Gabányi humoros apróságokkal van a füzethen képviselve. Irtak bele továbbá: Kenedi Géza, Tábori Róbert, Hentaller Elma, Dr. Weisz I. Kőrösi Sándor, Hidassy Pál, stb. stb. S ha még hozzá teszem, hogy eredeti képeket és illusztrációkat Jankó János, Paczka Eerencz, Greguss Imre, Aggházy Gyula, Pataki László, Mednyánszky László báró, Margitay Tihamér, Szemler Mesterházy Kálmán, Jókai Róza, Dörre Tivadar, Stetka Gyula, Kimnah László, Széchy Gyula, Balló Endre Mirkovszky, — stb., tehát csaknem az összes kiválóbb magyar festők rajzoltak a „Magyar Salon” számára nyíltan kijelenthetem, hogy ily derék folyóirat még nem jelent meg magyar nyelven. A „Magyar Salon” hivatva van a hasonló irányú külföldi folyóiratokat hazánkban teljesen kiszorítani; hivatva van szépirodalmunknak új lendületet adni s e tekintetben igen nagy szolgálatot tehát a magyar irodalomnak.

A kitöltészetünk, elbeszélő szépprózánk, esztétikai kritikái, tudományos irodalmunk és képzőművészetünk élete érdekelt: leghívebben találhatjuk azt visszatükrözve a „Magyar Salon”-ban, mely emellett divatcikkeivel, humoros apróságai, szellemes talányai, fejtörő rejtvényeivel a könnyedebb szórakozást kívánók igényeit is kielégíti s egyaránt díszére szolgálhat a leggazdagabb könyvtárnak és a legelőkelőbb szalon asztalának.

Részletes programja

a „Torontálmezei Gazdasági Egyesület” által N.-Kikindán 1884. évi szeptember hó 25-én és következő napjain tartandó kiállításnak.

A) Tárgyak a gazdaság köréből.

a) oszt. Növénytermelés.

I. csoport. Mezei termények.

1. Lisztes magyvak: buza (őszi, tavaszi), rozs (őszi), árpa (őszi, tavaszi), négy soros, hat soros v. csupasz, zab, tengeri, tönköly-buza, pohánka, köles és rizs.

Míndezekből fajtánként az idej terméskből zacskókba csomagolva legallább 3 liternyi mennyiség küldendő be; kívánatos a szebb érett növény-példányokból — kalászosokkal v. csüvekkel — is mellékelni néhányat.

A tárgyak felirással látandók el, melyen kiteendő: a termelő neve, a termelési hely, a magfajta közelebbi meghatározása, a bevetett terület, a termés mennyisége abszolút és cat. holdanként, hliterenként mily nehéz (kgrokban) és a termelés célja.

2. Ipari növények: czukorrépa, burgonya, komló legalább 5 kg mennyiségben, repeze, gombberka, mák, napraforgó czirok stb. 3 L. adagokban. Fűzfélék és más industriális célokra szolgáló termékek, magvak valamint növényrészek esetleg előkészítve.

3. Takarmánynövények: lucerna és herefélék, baltaczim, búkköny (őszi, tavaszi), borsó (őszi, tavaszi) és más hüvelyesek, mohar, tengeri és czirok (csalamádénk) takarmányrépa, csicsoka, murek, rozsnok, füvek és más takarmányfélék vagy keveréktakarmányok. A szárított vagy másként előállított takarmányfélék 5 kgros csomókba kötve vagy koczka alakban, ahogy a kazalból kigattak; az érett növények teljes példányokban magvakkal és magvak 3 liternyi mennyiségben állítandók ki.

4. Rostv. fonál. festőfűszer narcoticus és más növények: kender és len kikészítve tilolva 5 kgros kötegekben, magvak 3 liternyi mennyiségben, dohány szárítva s 1 kilogramos csomókba kötve, — festőnövények stb. magmutatványokkal.

Díjak: 2 drb egyleti arany érem, 8 drb 10 frankos arany, 30 drb ezüst érem, 30 drb bronz érem, — arany és ezüst díszlevelek.

II. csoport. Kertészet, szőlészet.

1. Konyha kertészet: asztali és konyhai főzelékek, csemegék, zöldségek stb. káposzta félék, müvelyesek, retkek, hagymák, paprika, ugorka, asztali tök, saláta félék, burgonya, paradicsom (trissel) 1—10 darabból álló csoportokban, szárítva megfelelő fedett üveg hengerekben vagy dobozokban; a magvakkal — hüvelyeseknél 3 lit. zacskókban a többi zöldség és főzelékeknel 0.5—0.2 l.-nyi mennyiség szintén beküldendő felirással ellátott üvegecskékben.

2. Szőlő és gyümölcs: évad szerint 5—20 drb a liter vagy kilószámra mérhetőkből 1 kg. vagy 1 lit. (dó, mogyoró) diunye 1—2 drb felírás-

sal a fajok közelebbi negnevezésére vonatkozólag. Az üde gyümölcsön kívül mintázott utánzatok, különböző koru csemeték és nemesítési módok és eszközök valamint magvak 0.2—0.5 l. üvegekben kiállíthatók.

3. Díszkertészet: üvegházi és szobai növények; eszterák fák és azok magvai.

A növények esetleg megkivántató ápolásáról a kiállítók gondoskodnak.

Díjak: 15 ezüst 15 bronz érem, arany és ezüst díszlevelek.

b) oszt. Állattenyésztés.

III. csoport. Főbb házi állatok.

1. Lovak, kanczák esikóval, a megyei lótenyésztési bizottság által jutalmazva; növendék, — gazdasági könnyebb — és nehezebb állatok.

2. Szarvasmarha: a) tenyészt állatok (tehenek borjastól és bikák b) jármos, hizó és tejelő c) növendék marha.

Hazai fajta, honosított külföldi vagy keresztelés.

3. Juhok: a) a tenyészt állatok (anyák kosok) b) hizók c) kosbárányok jerek d) ürök.

1. Merinó (electoral negretti), hazai fésűs gyapjas, hazai irányu merino, II. r a c z k a, III. egyéb fajták, IV. keresztelések.

A gyapju megítélésére kívánatos, hogy a kiállítandó állatok bundája már jó előre figyelemben részesüljön.

4. Sertések: a) tenyészt állatok (kanok-koczák) b) hizók, c) malacok stüldők, honi mangalicza és külföldi fajták vagy keresztelések.

Állatgyógyászati műszerek, fertőtlenítő szerek és gyógyszerek.

Az állatok takarmányozása és ápolásáról a kiállítók gondoskodnak.

Díjak: 1 arany, 43 ezüst, 29 bronz érem, 54 drb. 10 feos arany; arany és ezüst díszlevelek.

IV. csoport. Apró házi állatok:

Baromfiak, galambok és házi nyulak párosával vagy kisebb csoportokban megfelelő ketrecekben; méhek kasokban, selyem hernyók vagy befőtt gubok és peték az ide tartozó készülékekkel.

A megkivántató ketrecek a kiállítók szolgálatják, azonban ezek anyaga és kiállításáról a bejelentés alkalmával a rendező bizottság értesítendő.

Díjak: 1 drb 10 feos arany, 8 drb ezüst, 5 bronz, arany és ezüst díszlevelek.

B) Tárgyak a gazdasággal kapcsolatos vagy vele viszonyban lévő iparágak köréből.

a) oszt. Gazdasági iparágak.

V. csoport. Mezei nyertermények feldolgozására. Malmok, sör és szeszfordék, maláta készítő, olajtők, keményítő és szárított tésztagyárak, kender és lenkikészítő termékei és készülékei. Ezen iparágak termévei a megfelelő nyerterményeknél helyzetnek el, míg a készülékek a többi gépek helyiségeiben. Ohajtandó, hogy a főtermékekkel a gazdaságban használt melléktermékek esetleg már előkészített állapotban is kiállítassanak így pl. liszt és korpa, olaj és olajpogácsa stb.

A termékek minőségük szerint üveghengerek, dobozok vagy zacskókban helyezendők el.

A készülék munkájának bemutatása iránt a bejelentéssel egyidejűleg a rendező bizottság értesítendő, nemkülönben a netán szükségelt külön intézkedésekre nézve is.

Díjak: 5 ezüst, 5 bronz érem, arany és ezüst díszlevelek.

VI. csoport. Kertészeti és szőlészeti termékek feldolgozására.

Borok lepecsételt és felirattal ellátott (adusz-tirozva) 0.5 l. és palackokban fajtánként 3 üveggel; mellékes készítmények: cognac, ürmös, conservált must, borkő, borecet stb.; almabor, aszalt

vagy candirozott gyümölcsök és más gyümölcs conservek megfelelő dobozok illetőleg üvegekben. Borászati és pinczészeti eszközök: hordók, edények palaczkok, palaczkdugasoló és borlefejtő készülékek, szőlőmalmok, törkölysajtók s más borászati és gyümölcsészeti kézi eszközök és szerzőmök mely féli időben hasznos foglalatosságot és keresetet ad.

2. A háztartáshoz tartozó készítmények: kenyér és más sütemények kétszersütek tésztafélék, számok.

Díjak: 5 ezüst, 5 bronz érem, arany és ezüst díszlevelek.

VII. csoport. Állati termékek és azok feldolgozására.

Tej, sajt, túró, vaj különféle alakban vagy besózva és szállításhoz előkészítve (condensálva). Tejkezelési sajt, túró és vaj készítményi eszközök, gépek.

Hus conservek darabonként vagy szelenczékben utóbbiak feliratosan.

Mosottgyapju, gyapju mosási eszközök készü-lékek és präparatumok (soda saponaria stb.)

Gombolyított és fonott selyem, selyemfonási eszközök és készülékek.

Szappan legalább 1 kgos darabokban, szappanfőzési eszközök és präparatumok.

Lápis és szín méz 0.5 l-es üvegekben, viasz kikészítve és nyersen: — ide tartozó szerzőmök eszközök gépek stb. és méhkasok vagy kaptárak.

Díjak: 7 ezüst, 12 bronz érem, arany és ezüst díszlevelek.

Felelős szerkesztő: **Wigand János.**

Főmunkatárs: **Dr. Fináczy Ernő**

és **Csákányi Henrik.**

Kiadótulajdonosok:

Wigand János és a „Beck & Koszanics cég”

HIRDETÉSEK.

HIRDETMÉNY.

Van szerencsém a n.-é. közönséget és vevőimet czemmel értesíteni, hogy a „dinyéhez” címzet rövid és nörenbergi-áru üzletemet September 1-től kezdve G. H. Stojanovits ur házába „az arany rózsza” mellé, helyezem át.

Miután az ily üzlet áthelyezése nagy nehézségekkel van összekötve, elhatároztam, gyors végeladással a dolgon könnyíteni. Midőn tehát, a nagyérdemű vevőimet és t. cz. közönséget értesítem, hogy teljes áru készletemet 25%-kal az eladási áron alul adom el, van szerencsém egyszersmind arra is becses figyelmét felhívni, hogy raktáromon bő és valógatott készletben található: mindenemű és nagyságu utazó bőrönd; különféle kosarak, mint: piaci, fürdő és kézimunkákra szánt. Női és uri ingek; keztük, női, férfi és gyermek cipők. Kötőpamut, különféle színekben. Selyem szalag. Csipkék. Esernyők. Nyakkendők urak és hölgyek számára. Legyezők, és még sok e szakba vágó pipere áruk. Magamat a n.-é. közönség figyelmébe ajánlván maradok:

Kiváló tisztelettel

Pavlovics N. János.

Az egyesült gazdasági gépgyárak

ezelőtt

EPPLÉ és BUXBAUM

Augsburg, Sonthofen, Wels-ben

és

Bécs II. Praterstrasse 50

ajánlják elismert kitűnő minőségű gyártmányaikat mint:

Mindenféle **Járgány** fekvő, oszlopos, szállítható **Közvetítők** szijkerékkel, homlok- vagy kúp-kerekkel.

Kézicséplők vas- és fa-

állványon.

Járgányeséplők szalma-

rázóval és rostával.

Tisztító eséplőgépek

Járgány hajtásra.

Gőzcséplőgépek szeges-

és sínes dobbal.

Gőzmozgonyok fekvő- és

álló kazánal.

Szeckavágók (Bentall), kukorica morzsolók, daráló malmok, repavágók, sor- és szórva-vetőgépek, Tigris szénagyújtók, Perry szénaforgatók, Baker és Baker-féle rosták, Trieurök, szivattyúk, stb. stb. legjobb és tartós kiállításban jutányos árak mellett.

Catalogusok és árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Közvetítőknek jutalék.